Сборник съдебна практика

ОПРЕДЕЛЕНИЕ НА СЪДА (голям състав)

8 април 2020 година*

„Обезпечително производство — Член 279 ДФЕС — Молба за постановяване на временни мерки — Член 19, параграф 1, втора алинея ДЕС — Независимост на Izba Dyscyplinarna (дисциплинарна колегия) на Sąd Najwyższy (Върховен съд, Полша)“

По дело C-791/19 R

с предмет молба за постановяване на временни мерки на основание член 279 ДФЕС и член 160, параграф 2 от Процедурния правилник на Съда, подадена на 23 януари 2020 г.,

Европейска комисия, за която се явяват K. Banks, H. Krämer и S. L. Kalėda, в качеството на представители,

ищец,

подпомагана от:

Кралство Белгия, за което се явяват C. Pochet, M. Jacobs и L. Van den Broeck, в качеството на представители,

Кралство Дания, за което се явява M. Wolff, в качеството на представител,

Кралство Нидерландия, за което се явяват M. K. Bulterman и J. Langer, в качеството на представители,

Република Финландия, за която се явява M. Pere, в качеството на представител,

Кралство Швеция, за което се явяват A. Falk, C. Meyer-Seitz, H. Shev, J. Lundberg и H. Eklinder, в качеството на представители,

встъпили страни,

срещу

Република Полша, за която се явяват B. Majczyna, D. Kupczak, S. Żyrek, A. Dalkowska и A. Gołaszewska, в качеството на представители,

ответник,

СЪДЪТ (голям състав),

* Език на производството: полски.

състоящ се от: K. Lenaerts, председател, R. Silva de Lapuerta (докладчик), заместник-председател, J.-C. Bonichot, M. Vilaras, E. Regan, S. Rodin и P. G. Xuereb, председатели на състави, E. Juhász, C. Toader, D. Šváby, F. Biltgen, K. Jürimäe, C. Lycourgos, N. Piçarra и N. Wahl, съдии,

след изслушване на генералния адвокат E. Танчев,

постанови настоящото

Определение

1 С молбата си за допускане на обезпечителни мерки Европейската комисия моли Съда:

– да разпореди на Република Полша до постановяването на решението на Съда по съществото на спора:

  – да спре прилагането на разпоредбите на член 3, точка 5, член 27 и член 73, параграф 1 от Ustawa o Sądzie Najwyższym (Закон за Върховния съд) от 8 декември 2017 г. (Dz. U., 2018 г., позиция 5), съответно изменен (наричан по-нататък „Законът за Върховния съд“), които са основанието за компетентността на Izba Dyscyplinarna (дисциплинарна колегия) на Sąd Najwyższy (Върховен съд, Полша) (наричана по-нататък „дисциплинарната колегия“) да се произнася като първа и въззивна инстанция по дисциплинарни дела относно съдии,

  – да не прехвърля висящите пред дисциплинарната колегия дела на съдебен състав, който не отговаря на изискванията за независимост, определени в частност в решение от 19 ноември 2019 г., A. K. и др. (Независимост на дисциплинарната колегия на Върховния съд) (C-585/18, C-624/18 и C-625/18, наричано по-нататък „решение A. K.“, EU:C:2019:982), и

  – най-късно до един месец, след като ѝ бъде връчено определението на Съда за допускане на поисканите временни мерки, да уведоми Комисията за всички мерки, които е приела, за да се съобрази изцяло с това определение,

– да осъди Република Полша да заплати съдебните разноски по това производство.

2 Освен това Комисията отбелязва, че си запазва правото да подаде допълнителна молба — за налагане на периодична имуществена санкция, ако съобщените ѝ данни покажат, че Република Полша не се съобразява изцяло с временните мерки, разпоредени вследствие на молбата на Комисията за допускане на такива мерки.

3 Посочената молба е подадена във връзка с иск за установяване на неизпълнение на задължения, предявен от Комисията на основание член 258 ДФЕС на 25 октомври 2019 г. (наричан по-нататък „искът за установяване на неизпълнение на задължения“), с който тя иска да се установи, че Република Полша не е изпълнила задълженията си:

– по член 19, параграф 1, втора алинея ДЕС:

  – като е допуснала съдържанието на съдебни актове да се квалифицира като дисциплинарно нарушение по отношение на съдиите от общите съдилища (член 107, параграф 1 от Ustawa — Prawo o ustroju sądów powszechnych (Закон за устройството на общите съдилища) от 27 юли 2001 г. (Dz. U., бр. 98, позиция 1070), съответно изменен (Dz. U., 2019 г., позиция 1495) (наричан по-нататък „Законът за устройството на общите съдилища“), и член 97, параграфи 1 и 3 от Закона за Върховния съд),

– като не е гарантирала независимостта и безпристрастността на дисциплинарната колегия, в чиято компетентност попада контролът върху актовете по дисциплинарни дела срещу съдии (член 3, точка 5, член 27 и член 73, параграф 1 от Закона за Върховния съд във връзка с член 9a от Ustawa o Krajowej Radzie Sądownictwa (Закон за Националния съдебен съвет) от 12 май 2011 г. (Dz. U., бр. 126, позиция 714), изменен с Ustawa o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Закон за изменение на Закона за Националния съдебен съвет и някои други закони) от 8 декември 2017 г. (Dz. U., 2018 г., позиция 3) (наричан по-нататък „Законът за KRS“),

– като е предоставила на председателя на дисциплинарната колегия правомощието да определя по свое усмотрение компетентния първоинстанционен дисциплинарен съд по делата относно съдиите от общите съдилища (член 110, параграф 3 и член 114, параграф 7 от Закона за устройството на общите съдилища), с което не е гарантирала разглеждане на дисциплинарните дела от „създаден със закон“ съд, и

– като е предоставила на министъра на правосъдието правомощието да назначава дисциплинарен обвинител към министъра на правосъдието (член 112b от Закона за устройството на общите съдилища), с което не е гарантирала разглеждане на дисциплинарните дела срещу съдиите от общите съдилища в разумен срок, а също и като е предвидила, че действията, свързани с назначаването на защитник и с поемането на защитата от него, не спират дисциплинарното производство (член 113a от Закона за устройството на общите съдилища) и че дисциплинарният съд провежда производството въпреки отсъствието по уважителни причини на призования дисциплинарно обвинен съдия или на неговия защитник (член 115a, параграф 3 от Закона за устройството на общите съдилища), с което не е гарантирала правото на защита на дисциплинарно обвинените съдии от общите съдилища,

– по член 267, втора и трета алинея ДФЕС, като е допуснала правото на съдилищата да отправят преюдициални запитвания до Съда да бъде ограничавано чрез възможността за започване на дисциплинарно производство.

4 В съответствие с член 161, параграф 1 от Процедурния правилник на Съда заместник-председателят на Съда отнася разглежданата тук молба пред Съда, който предвид значението на това дело го разпределя на големия състав на основание член 60, параграф 1 от посочения правилник.

5 На 9 март 2020 г. устните становища на страните са изслушани в съдебно заседание пред големия състав.

Правна уредба

Законът за Върховния съд

6 Законът за Върховния съд, който влиза в сила на 3 април 2018 г., създава две нови колегии в Sąd Najwyższy (Върховен съд), едната от които е дисциплинарната колегия по член 3, точка 5 от този закон.

7 Член 20 от посочения закон гласи:

„По отношение на дисциплинарната колегия и съдиите, които заседават в нея, правомощията на първия председател на Sąd Najwyższy (Върховен съд), определени във:

– член 14, параграф 1, точки 1, 4 и 7, член 31, параграф 1, член 35, параграф 2, член 36, параграф 6, член 40, параграфи 1 и 4, член 51, параграфи 7 и 14, се упражняват от председателя на Sąd Najwyższy (Върховен съд), който ръководи работата на дисциплинарната колегия,

– член 14, параграф 1, точка 2 и член 55, параграф 3, второ изречение, се упражняват от първия председател на Sąd Najwyższy (Върховен съд) със съгласието на председателя на Sąd Najwyższy (Върховен съд), който ръководи работата на дисциплинарната колегия“.

8 Член 27, параграф 1 от същия закон предвижда:

„Дисциплинарната колегия е компетентна да разглежда:

1) дисциплинарните дела:
   a) по отношение на съдиите в Sąd Najwyższy (Върховен съд);
   b) разглеждани от Sąd Najwyższy (Върховен съд) във връзка с дисциплинарни производства, водени по следните закони:

      […]

      – Закон за устройството на общите съдилища от 27 юли 2001 г.,

      […]

2) делата по трудови и социалноосигурителни въпроси, отнасящи се до съдии от Sąd Najwyższy (Върховен съд);

3) делата, свързани с пенсиониране на съдии от Sąd Najwyższy (Върховен съд)“.

9 Член 73, параграф 1 от Закона за Върховния съд гласи:

„Дисциплинарен съд по дисциплинарните дела по отношение на съдии от Sąd Najwyższy (Върховен съд) е:

1) на първа инстанция: състав на дисциплинарната колегия на Sąd Najwyższy (Върховен съд), състоящ се от двама съдии и един съдебен заседател;

2) на въззивна инстанция: състав на дисциплинарната колегия на Sąd Najwyższy (Върховен съд), състоящ се от трима съдии и двама съдебни заседатели“.

10 Член 97 от този закон гласи:

„1. Ако установи явно нарушение на закона, допуснато при разглеждането на делото, Sąd Najwyższy (Върховен съд), независимо от останалите си правомощия, изпраща на съответния съд констативен акт за допусната грешка. Преди да изпрати констативния акт, той е длъжен да уведоми съдията или съдиите от произнеслия се състав за възможността да дадат писмени обяснения в седемдневен срок. Установяването на допуснатата грешка и издаването на констативния акт не засягат изхода на делото.

[…]

3. Когато изпраща констативен акт за допусната грешка, Sąd Najwyższy (Върховен съд) може да поиска образуване на дисциплинарно дело пред дисциплинарен съд. Първоинстанционен дисциплинарен съд е Sąd Najwyższy (Върховен съд)“.

Закон за устройството на общите съдилища

11 Член 107, параграф 1 от Закона за устройството на общите съдилища гласи:

„Съдиите отговарят дисциплинарно за неизпълнение на служебните задължения (дисциплинарни нарушения), в това число при:

1) явно и грубо нарушение на разпоредбите на правото;

[…]

5) уронване на престижа на службата“.

12 Член 110, параграфи 1 и 3 от този закон гласи:

„1. По дисциплинарните дела относно съдии се произнася:

1) на първа инстанция:
   a) тричленен състав на дисциплинарните съдилища към въззивните съдилища;
   b) състав на дисциплинарната колегия на Sąd Najwyższy (Върховен съд), състоящ се от двама съдии и един съдебен заседател — по делата за дисциплинарни нарушения, които съставляват умишлени престъпления от общ характер или умишлени данъчни престъпления, и по делата, образувани по искане на Sąd Najwyższy (Върховен съд) въз основа на констативен акт за допусната грешка;

2) на въззивна инстанция: състав на дисциплинарната колегия на Sąd Najwyższy (Върховен съд), състоящ се от двама съдии и един съдебен заседател.

[…]

3. Не се допуска разглеждане на делата по параграф 1, точка 1, буква a) от дисциплинарния съд, в чийто район изпълнява функциите си съдията, срещу когото е образувано дисциплинарното производство. Компетентният по делото дисциплинарен съд се определя по искане на дисциплинарния обвинител от председателя на Sąd Najwyższy (Върховен съд), който ръководи работата на дисциплинарната колегия“.

Законът за KRS

13 Член 9a от Закона за KRS гласи:

„1. Измежду съдиите в Sąd Najwyższy (Върховен съд), в общите съдилища, в административните съдилища и във военните съдилища Сеймът избира 15 членове на Krajowa Rada Sądownictwa (Национален съдебен съвет) за общ четиригодишен мандат.

2. При избора по параграф 1 Сеймът отчита, доколкото е възможно, необходимостта в [Националния съдебен съвет] да бъдат представени съдии от различните по вид и степен съдилища.

3. Общият мандат на новите членове на [Националния съдебен съвет], избрани измежду съдиите, започва да тече от деня, следващ деня, в който са избрани. Членовете на [Националния съдебен съвет] от предходния мандат изпълняват функциите си до деня, от който започва да тече общият мандат на новите членове на [Националния съдебен съвет]“.

14 Преходната разпоредба на член 6 от Закона за изменение на Закона за Националния съдебен съвет и някои други закони, който влиза в сила на 17 януари 2018 г., предвижда:

„Освен ако не е прекратен по-рано поради изтичането на срока му, мандатът на членовете на [Националния съдебен съвет] от квотата по член 187, параграф 1, точка 2 от Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (Конституция на Република Полша), които са избрани по реда на досега действалата уредба, продължава до последния ден преди началото на мандата на новите членове на [Националния съдебен съвет], но не повече от 90 дни, считано от датата на влизане в сила на този закон“.

Досъдебната процедура

15 Тъй като намира, че с приемането на новия дисциплинарен режим за съдиите от Sąd Najwyższy (Върховен съд) и от общите съдилища Република Полша е нарушила задълженията си по член 19, параграф 1, втора алинея ДЕС във връзка с член 267, втора и трета алинея ДФЕС, на 3 април 2019 г. Комисията изпраща официално уведомително писмо до тази държава членка. Последната отговаря с писмо от 1 юни 2019 г., в което оспорва наличието на каквото и да е нарушение на правото на Съюза.

16 На 17 юли 2019 г. Комисията издава мотивирано становище, в което поддържа, че въпросният режим не е в съответствие с посочените разпоредби на правото на Съюза. Затова тази институция приканва Република Полша да вземе необходимите мерки за съобразяване с мотивираното становище в двумесечен срок, считано от получаването му. Тази държава членка отговаря с писмо от 17 септември 2019 г., в което изтъква, че предявените от Комисията твърдения за нарушения са неоснователни, и иска прекратяване на производството.

17 Тъй като не намира този отговор за убедителен, Комисията решава да предяви иска за установяване на неизпълнение на задължения.

Обстоятелства, настъпили след предявяването на иска за установяване на неизпълнение на задължения

Решение A. K.

18 В точка 2 от диспозитива на решение A. K. Съдът постановява следното:

„Член 47 от Хартата на основните права на Европейския съюз и член 9, параграф 1 от Директива 2000/78/ЕО на Съвета от 27 ноември 2000 година за създаване на основна рамка за равно третиране в областта на заетостта и професиите [ОВ L 303, 2000 г., стр. 16; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 6, стр. 7] трябва да се тълкуват в смисъл, че не допускат възможност произнасянето по спорове, свързани с прилагането на правото на Съюза, да е от изключителната компетентност на орган, който не представлява независим и безпристрастен съд по смисъла на първата от тези разпоредби. Това е така, когато обективните условия, при

които е създаден този орган, неговите характеристики и начинът на назначаване на членовете му биха могли да породят у правните субекти оправдани съмнения в неподатливостта на този орган на влиянието на външни фактори, и по-конкретно на пряко или непряко влияние от законодателната и изпълнителната власт, както и в неутралността му по отношение на противопоставящите се интереси, и в този смисъл биха могли да станат причина посоченият орган да не създава впечатление за независимост или за безпристрастност и с това потенциално да се накърни доверието, което правосъдието трябва да вдъхва на правните субекти в едно демократично общество. Запитващата юрисдикция следва да определи въз основа на всички релевантни обстоятелства, които е установила, дали това е така по отношение на орган като дисциплинарната колегия на Sąd Najwyższy (Върховен съд)“.

Решенията на Sąd Najwyższy (Върховен съд) по делата, във връзка с които е постановено решение A. K.

Решението от 5 декември 2019 г.

19 В решението си от 5 декември 2019 г. Sąd Najwyższy — Izba Pracy i Ubezpieczeń Społecznych (Върховен съд, колегия по трудови и социалноосигурителни спорове), се произнася по спора, във връзка с който е отправил преюдициалното запитване по дело C-585/18, като постановява, че в сегашния си състав Националният съдебен съвет (наричан по-нататък „KRS“) не е безпристрастен орган, независим от законодателната и изпълнителната власт.

20 Също така посоченият съд приема, че дисциплинарната колегия не може да се смята за съд по смисъла на член 47 от Хартата на основните права (наричана по-нататък „Хартата“), член 6 от Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи, подписана в Рим на 4 ноември 1950 г., и член 45, параграф 1 от Конституцията на Република Полша. Въпросният съд мотивира извода си със следните съображения:

– създадената ad hoc дисциплинарна колегия е компетентна по трудови и социалноосигурителни спорове относно съдиите в Sąd Najwyższy (Върховен съд) и по спорове във връзка с пенсионирането на тези съдии, въпреки че допреди това тези въпроси са били от компетентността на общите съдилища и на колегията по трудови и социалноосигурителни спорове и публични въпроси в Sąd Najwyższy (Върховен съд), понастоящем Izba Pracy i Ubezpieczeń Społecznych (колегия по трудови и социалноосигурителни спорове),

– дисциплинарната колегия може да включва само нови съдии, избрани от KRS, който не е орган, независим от законодателната и изпълнителната власт,

– всички съдии, назначени в дисциплинарната колегия, имат силно изразени връзки със законодателната или с изпълнителната власт, което може да породи у правните субекти обективни съмнения в безусловното зачитане на правото на независим и безпристрастен съд,

– условията на конкурса за назначаването на съдии в дисциплинарната колегия са били променени в хода на процедурата, а възможността на кандидатите да оспорват решенията на KRS е била ограничена,

– промяната в начина на подбор на съдиите в Sąd Najwyższy (Върховен съд) изцяло премахва участието и ролята на този съд в процедурата по назначаването им,

– дисциплинарната колегия се ползва с голяма самостоятелност в рамките на Sąd Najwyższy (Върховен съд) и с особен статут като извънреден съд, а включването ѝ в Sąd Najwyższy (Върховен съд) е само фасада,

– от създаването си дисциплинарната колегия фокусира работата си върху действия, целящи оттеглянето на преюдициалните въпроси, довели до решение A. K., и

– естеството на дисциплинарните дела, водени от дисциплинарната колегия, показва, че съдиите вече може да бъдат привличани към отговорност за дисциплинарно нарушение заради постановен от тях акт, докато преди не е било така.

Решенията от 15 януари 2020 г.

21 В решенията си от 15 януари 2020 г. Sąd Najwyższy — Izba Pracy i Ubezpieczeń Społecznych (Върховен съд, колегия по трудови и социалноосигурителни спорове), се произнася по споровете, във връзка с които е отправил преюдициалните въпроси по дела C-624/18 и C-625/18, и също постановява, че дисциплинарната колегия не е независим и безпристрастен съд предвид условията на създаването ѝ, обхвата на правомощията ѝ, състава ѝ и участието на KRS в учредяването ѝ.

Дейност на дисциплинарната колегия след обявяването на решенията на Sąd Najwyższy (Върховен съд) по делата, във връзка с които е постановено решение A. K.

22 На 10 декември 2019 г. първият председател на Sąd Najwyższy (Върховен съд) публикува декларация, в която посочва, че продължаването на работата на дисциплинарната колегия представлява тежка заплаха за стабилността на полския правен ред. Затова първият председател призовава членовете на тази колегия да преустановят всякаква съдебна дейност.

23 Същия ден в отговор на тази декларация председателят на дисциплинарната колегия в частност заявява, че решението на Sąd Najwyższy (Върховен съд) от 5 декември 2019 г. не засяга работата на тази колегия, тъй като въпросното решение е постановено с оглед на конкретна фактическа обстановка. Той добавя, че посочената колегия ще продължи да изпълнява правораздавателните функции, които са ѝ предоставили конституционните органи на Република Полша.

24 На 13 декември 2019 г. осем членове на дисциплинарната колегия излизат със становище по декларацията на първия председател на Sąd Najwyższy (Върховен съд), като подчертават, първо, че решение A. K. не поставя под съмнение безпристрастността и независимостта на дисциплинарната колегия, второ, че решението на Sąd Najwyższy (Върховен съд) от 5 декември 2019 г. няма правна сила по отношение на други дела освен делото, по което е постановено, и изобщо не засяга действащите правни разпоредби, и трето, че няма никакво разумно основание да се смята, че дисциплинарната колегия трябва да прекрати съдебната си дейност, за да се съобрази с последно посоченото решение.

По молбата за допускане на обезпечителни мерки

По допустимостта на молбата

25 Република Полша поддържа, че подадената от Комисията молба за допускане на обезпечителни мерки е явно недопустима.

26 На първо място, Република Полша твърди, че поисканите от Комисията временни мерки предполагат спиране на дейността на една от колегиите на конституционен орган на тази държава членка, а именно Sąd Najwyższy (Върховен съд), както и промяна във вътрешното устройство на този съд, а това би представлявало недопустима намеса в полския конституционен и съдебен порядък. Всъщност нито самият Европейски съюз, нито неговите институции, в това число Съдът, имали компетентност да се произнасят по въпроси, свързани с политическия строй в различните държави членки, правомощията на различните конституционни органи на тези държави и вътрешното устройство на тези органи. В този смисъл очевидно не било от компетентността на Съда да постанови поисканите от Комисията временни мерки.

27 Този извод намирал потвърждение в обстоятелството, че Съдът никога не е приемал временни мерки от вида на поисканите с разглежданата тук молба, въпреки че Комисията многократно е предявявала пред Съда искове срещу държави членки поради неизпълнение на различни техни задължения, произтичащи от присъединяването им към Съюза, и въпреки че в общия случай визираното с тези искове неизпълнение на задължения е можело да се счита за допуснато от конкретен орган на съответната държава членка.

28 В съдебното заседание Комисията изтъква, че националните разпоредби, чието прилагане иска да бъде спряно (наричани по-нататък „спорните национални разпоредби“), попадат в приложното поле на член 19, параграф 1, втора алинея ДЕС, поради което могат да са обект на поисканите временни мерки.

29 В това отношение следва да се подчертае, че макар организацията на правораздаването в държавите членки да е от тяхната компетентност, при упражняването на тази компетентност държавите членки все пак са длъжни да спазват задълженията, които произтичат за тях от правото на Съюза, и по-специално от член 19, параграф 1, втора алинея ДЕС (решение от 26 март 2020 г., Miasto Łowicz и Prokurator Generalny zastępowany przez Prokuraturę Krajową (Дисциплинарен режим за магистратите), C-558/18 и C-563/18, EU:C:2020:234, т. 36 и цитираната съдебна практика).

30 По силата на тази разпоредба държавите членки установяват правните средства, необходими, за да се гарантира на правните субекти зачитането на правото им на ефективна съдебна защита в областите, обхванати от правото на Съюза. В този смисъл държавите членки следва да предвидят система от способи за защита и производства, които да осигурят ефективен съдебен контрол в посочените области (решение от 26 март 2020 г., Miasto Łowicz и Prokurator Generalny zastępowany przez Prokuraturę Krajową (Дисциплинарен режим за магистратите), C-558/18 и C-563/18, EU:C:2020:234, т. 32 и цитираната съдебна практика).

31 Оттук следва, че по силата на член 19, параграф 1, втора алинея ДЕС всяка държава членка трябва да гарантира, че органите, които като „юрисдикции“ по смисъла на правото на Съюза са част от системата ѝ от способи за защита в областите, обхванати от правото на Съюза, изпълняват изискванията на ефективната съдебна защита (решение от 24 юни 2019 г., Комисия/Полша (Независимост на Върховния съд), C-619/18, EU:C:2019:531, т. 55 и цитираната съдебна практика).

32 Член 19 ДЕС, който конкретизира правовата държава като ценност, утвърдена с член 2 ДЕС, възлага на националните юрисдикции и на Съда задачата да гарантират пълното прилагане на правото на Съюза във всички държави членки, както и съдебната защита на правата, които правните субекти черпят от правото на Съюза (решение от 24 юни 2019 г., Комисия/Полша (Независимост на Върховния съд), C-619/18, EU:C:2019:531, т. 47 и цитираната съдебна практика).

33 Запазването на независимостта на посочените органи обаче е от първостепенно значение, за да се гарантира тази защита, видно от член 47, втора алинея от Хартата, съгласно който достъпът до „независим“ съд е едно от изискванията, свързани с основното право на ефективни правни средства за защита (решение от 25 юли 2018 г., Minister for Justice and Equality (Недостатъци на съдебна система), C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, т. 53 и цитираната съдебна практика).

34 В този контекст Съдът е постановил, че изискването за независимост на съдиите в частност налага дисциплинарният режим за лицата, натоварени с осъществяването на съдебни функции, да включва необходимите гаранции за пълното избягване на риска от използване на подобен режим като система за политически контрол над съдържанието на съдебните решения. Така въвеждането на правила, които определят по-конкретно както действията, които представляват дисциплинарни нарушения, така и конкретно приложимите санкции, които предвиждат намесата на независим орган по реда на процедура, гарантираща изцяло прогласените в членове 47 и 48 от Хартата права, по-конкретно правото на защита, и които закрепват възможността за оспорване пред съд на решенията на дисциплинарните органи, представлява набор от съществени гаранции за целите на опазването на независимостта на съдебната власт (решение от 24 юни 2019 г., Комисия/Полша (Независимост на Върховния съд), C-619/18, EU:C:2019:531, т. 77 и цитираната съдебна практика).

35 Следователно по силата на член 19, параграф 1, втора алинея ДЕС всяка държава членка е длъжна да гарантира, че дисциплинарният режим за съдиите от националните съдилища, част от нейната система от способи за защита в областите, обхванати от правото на Съюза, е съобразен с принципа на независимост на съдиите, конкретно като гарантира, че актовете по дисциплинарните дела срещу съдиите от тези съдилища ще се контролират от орган, който на свой ред отговаря на гаранциите, присъщи за ефективната съдебна защита, сред които и гаранцията за независимост.

36 При тези условия, когато е сезиран с иск за установяване на неизпълнение на задължения, с който се оспорва съвместимостта с член 19, параграф 1, втора алинея ДЕС на националните разпоредби относно дисциплинарния режим за съдиите от съдилищата, които се произнасят по въпроси от областта на правото на Съюза, и конкретно на разпоредбите относно органа, овластен да се произнася по дисциплинарните дела по отношение на тези съдии, Съдът е компетентен да разпорежда на основание член 279 ДФЕС временни мерки за спиране на прилагането на подобни национални разпоредби.

37 В настоящия случай е установено, че спорните национални разпоредби предоставят на дисциплинарната колегия правомощието да се произнася по дисциплинарни дела по отношение на съдиите от Sąd Najwyższy (Върховен съд) и от общите съдилища.

38 Установено е също така, че както Sąd Najwyższy (Върховен съд), така и общите съдилища — доколкото могат да се произнасят по въпроси, свързани с прилагането и тълкуването на правото на Съюза — като „юрисдикции“ по смисъла на правото на Съюза са част от полската система от способи за защита в областите, обхванати от това право по смисъла на член 19, параграф 1, втора алинея ДЕС.

39 Освен това, както следва от точка 3 от настоящото определение, искът за установяване на неизпълнение на задължения повдига в частност въпрос за съвместимостта с член 19, параграф 1, втора алинея ДЕС на националните разпоредби относно дисциплинарния режим за съдиите от Sąd Najwyższy (Върховен съд) и от общите съдилища, и конкретно на разпоредбите, които се отнасят до дисциплинарната колегия.

40 Накрая, както следва от точка 1 от настоящото определение, разглежданата тук молба за постановяване на временни мерки цели в частност да се спре прилагането на последно посочените разпоредби до постановяването на решението на Съда по съществото на спора (наричано по-нататък „окончателното решение“).

41 Ето защо, противно на твърденията на Република Полша, Съдът е компетентен да постанови временни мерки от вида на поисканите от Комисията.

42 Изтъкнатото от Република Полша обстоятелство, че Съдът до този момент не е приемал временни мерки от подобен вид, не е годно да обори този извод. Всъщност обстоятелството, че съответната временна мярка била безпрецедентна, не може да се отрази на правомощието на Съда да постановява такива мерки, тъй като в противен случай това правомощие би било лишено от съдържание.

43 На второ място, Република Полша твърди, че поисканите от Комисията временни мерки целят да се отнемат функциите на някои съдии от Sąd Najwyższy (Върховен съд), и по-точно на тези от дисциплинарната колегия. При тези условия постановяването на такива мерки щяло да представлява нарушение на принципа на несменяемост на съдиите и щяло да накърни гаранциите за независимост на съдиите, които са защитени както в правния ред на Съюза, така и в Конституцията на Република Полша.

44 В това отношение следва да се отбележи, че ако бъдат разпоредени, поисканите от Комисията временни мерки ще имат за последица не отстраняване на съдиите от дисциплинарната колегия, а временно спиране на прилагането на спорните национални разпоредби, а съответно и на упражняването на функциите на тези съдии, до обявяването на окончателното решение.

45 Ето защо, противно на твърденията на Република Полша, постановяването на такива мерки не може да се смята за противоречащо на принципа на несменяемост на съдиите.

46 На трето място, Република Полша изтъква, че поисканите от Комисията временни мерки не само няма да гарантират цялостното изпълнение на окончателното решение, но дори ще го направят невъзможно в случай на уважаване на иска, доколкото практическата последица от постановяването на тези мерки ще е разпускането на дисциплинарната колегия.

47 Следва обаче да се отбележи, че не само че постановяването на поисканите от Комисията временни мерни няма да доведе до разпускане на дисциплинарната колегия, но и ако Съдът приеме изложеното от Комисията в исковата ѝ молба твърдение, че Република Полша не е изпълнила задължението си по член 19, параграф 1, втора алинея ДЕС да гарантира независимостта на тази колегия, посочената държава членка ще бъде длъжна, за да изпълни окончателното решение, така да уреди въпроса в националното право, че да гарантира, че дисциплинарните дела по отношение на съдиите от Sąd Najwyższy (Върховен съд) и от общите съдилища ще се разглеждат от орган, който отговаря на принципа за независимост на съдиите.

48 Ето защо, противно на твърденията на Република Полша, ако Съдът реши да постанови поисканите от Комисията временни мерки, те изобщо няма да са пречка за пълното действие на окончателното решение.

49 От изложеното по-горе следва, че молбата за постановяване на временни мерки е допустима.

По съществото на молбата

50 Член 160, параграф 3 от Процедурния правилник предвижда, че в молбите за допускане на обезпечителни мерки трябва да се изложат „предметът на спора, обстоятелствата, установяващи неотложността, както и фактическите и правните основания, които обосновават вероятната основателност на иска или жалбата“.

51 Така съдията по обезпечителното производство може да допусне временна мярка само ако установи, че на пръв поглед постановяването ѝ е фактически и правно обосновано (fumus boni juris) и че тя е неотложна, в смисъл че е необходимо да бъде разпоредена и да породи действието си преди решението по съществото на спора, за да се избегне значително и непоправимо увреждане на интересите на молителя. При необходимост съдията по обезпечителното производство също така претегля съответните интереси. Тези условия са кумулативни, поради което молбата за постановяване на временни мерки трябва да се отхвърли, ако едно от тях не е изпълнено (определение от 17 декември 2018 г., Комисия/Полша, C-619/18 R, EU:C:2018:1021, т. 29 и цитираната съдебна практика).

Fumus boni juris

52 Съгласно постоянната практика на Съда условието за fumus boni juris е изпълнено, когато поне едно от твърденията, на които е основала иска или жалбата си страната, поискала временните мерки, на пръв поглед не изглежда напълно лишено от основание. Това е така в частност когато някое от тези твърдения сочи наличието на сложни правни въпроси, чието решение не е очевидно от самото начало и следователно предполага задълбочен анализ, който не може да се извърши от съдията по обезпечителното производство, а трябва да бъде предмет на производството по съществото на спора, или когато пренията между страните разкриват наличието на съществено противоречие по правен въпрос, чието решение не е категорично ясно (определение на заместник-председателя на Съда от 20 декември 2019 г., Puigdemont i Casamajó и Comín i Oliveres/Парламент, C-646/19 P(R), непубликувано, EU:C:2019:1149, т. 52 и цитираната съдебна практика).

53 В настоящия случай, за да докаже наличието на fumus boni juris, Комисията се основава на едно твърдение, което съответства на второто ѝ твърдение за нарушение в рамките на първото основание на иска ѝ за установяване на неизпълнение на задължения, а именно че като не е гарантирала независимостта и безпристрастността на дисциплинарната колегия, Република Полша не е изпълнила задълженията си по член 19, параграф 1, втора алинея ДЕС.

54 Във връзка с това Комисията първо припомня практиката на Съда, произтичаща в частност от решения от 25 юли 2018 г., Minister for Justice and Equality (Недостатъци на съдебна система) (C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, т. 67), и от 24 юни 2019 г., Комисия/Полша (Независимост на Върховния съд) (C-619/18, EU:C:2019:531, т. 77), а след това изтъква редица обстоятелства, които според нея сочат, че дисциплинарната колегия не е независима и безпристрастна.

55 Първо, Комисията отбелязва, че учредяването на дисциплинарната колегия съвпада с изменението на правилата за назначаването на членовете на KRS, и добавя, че това изменение води до политизирането на този конституционен орган, който участва в процеса по подбор на съдиите в Полша и е натоварен със задачата да защитава независимостта на полските съдилища и съдии.

56 Комисията посочва, че член 6 от Закона за изменение на Закона за Националния съдебен съвет и някои други закони прекъсва мандата на действащите членове на KRS и че съгласно новия член 9a от Закона за KRS 15-те членове на този конституционен орган от съдийската квота се

избират от Сейма, което увеличава влиянието на законодателната власт върху работата на органа, а като последица от това — и върху процеса на назначаване на съдиите в дисциплинарната колегия.

57 Вследствие на тези законодателни изменения KRS понастоящем се състои от 15 членове от съдийската квота, избрани от Сейма, четирима членове, посочени от Сейма измежду народните представители, двама членове, посочени от Сената измежду сенаторите, един представител на президента на Република Полша, един представител на министъра на правосъдието и двама членове по право, а именно първият председател на Sąd Najwyższy (Върховен съд) и председателят на Naczelny Sąd Administracyjny (Върховен административен съд, Полша). Така 23 от общо 25-те членове на KRS са назначени от законодателни или изпълнителни органи или представляват такива органи.

58 Комисията подчертава, че президентът на Република Полша е назначил всички съдии в дисциплинарната колегия именно по предложение на KRS в описания му в предходната точка състав.

59 Второ, Комисията отбелязва, че националният законодател е изключил възможността за член на дисциплинарната колегия да се назначи вече действащ съдия от Sąd Najwyższy (Върховен съд), поради което в тази колегия е можело да бъдат назначени само нови съдии, назначени по предложение на KRS.

60 Трето, Комисията подчертава, че дисциплинарната колегия се отличава с висока степен на организационна и финансова самостоятелност в рамките на Sąd Najwyższy (Върховен съд). Например съгласно член 20 от Закона за Върховния съд правомощията, които по принцип има първият председател на Sąd Najwyższy (Върховен съд) по отношение на съдиите в този съд, за съдиите от дисциплинарната колегия се упражняват от председателя на тази колегия. Също така сходни специални правомощия били свързани с финансовата самостоятелност на дисциплинарната колегия.

61 Комисията изтъква, че когато упоменатите по-горе обстоятелства се разгледат в тяхната взаимовръзка и се вземе предвид едновременното въвеждане на съответните разпоредби в полското право, става ясно, че е налице структурно нарушение, което не позволява да се отстрани всяко оправдано съмнение в независимостта на дисциплинарната колегия от влиянието на външни фактори и в безпристрастността ѝ по отношение на противопоставящите се интереси, спрямо които е овластена да се произнася.

62 Затова Комисията смята, че спорните национални разпоредби във връзка с член 9а от Закона за KRS не гарантират нито независимостта, нито безпристрастността на дисциплинарната колегия, а поради това са в противоречие със задълженията на Република Полша по член 19, параграф 1, втора алинея ДЕС.

63 Накрая, според Комисията основателността на правните съображения по второто твърдение за нарушение в рамките на първото основание на иска ѝ за установяване на неизпълнение на задължения намира потвърждение в анализа на решение A. K. във връзка с решението на Sąd Najwyższy (Върховен съд) от 5 декември 2019 г.

64 За да се прецени дали условието за fumus boni juris е изпълнено в настоящия случай, следва да се има предвид, че посоченото второ твърдение за нарушение се отнася до въпроса дали дисциплинарната колегия отговаря на изискването за независимост на съдиите, което произтича от член 19, параграф 1, втора алинея ДЕС.

65 В това отношение следва да се припомни, че съгласно постоянната съдебна практика гаранциите за независимост и безпристрастност изискват наличието на правила — по-конкретно за състава на органа, за назначаването, срока на упражняване на функциите, както и основанията за самоотвод, отвод и освобождаване от длъжност на членовете му — които позволяват да се отстрани всяко оправдано съмнение у правните субекти в неподатливостта на този орган на влиянието на външни фактори и в неутралността му по отношение на противопоставящите се интереси (решение A. K., т. 123 и цитираната съдебна практика).

66 Принципът на разделение на властите, характерен за функционирането на всяка правова държава, изисква да се гарантира независимостта на съдилищата спрямо законодателната и изпълнителната власт. В това отношение е важно съдиите да са защитени от външна намеса или натиск, които могат да застрашат тяхната независимост. В този контекст упоменатите в предходната точка правила трябва по-специално да позволяват да се изключи не само всяко пряко влияние под формата на инструкции, но и всички форми на косвено влияние, които биха могли да насочват решенията на съответните съдии (решение A. K., т. 124 и 125 и цитираната съдебна практика).

67 В решение A. K. Съдът уточнява обхвата на тези изисквания за независимост и безпристрастност в контекста на създаването на орган като дисциплинарната колегия.

68 Що се отнася най-напред до условията, при които са назначени членовете на дисциплинарната колегия, в решение A. K. Съдът първо отбелязва, че съдиите в тази колегия са назначени от президента на Република Полша по предложение на KRS, а след това в точки 137 и 138 от посоченото решение, като се позовава по-конкретно на точки 115 и 116 от решение от 24 юни 2019 г., Комисия/Полша (Независимост на Върховния съд) (C-619/18, EU:C:2019:531), постановява, че участието на KRS в процеса по назначаване на съдии по принцип наистина може да е годно да допринесе за обективното протичане на този процес, като зададе рамки на свободата на действие, с която разполага президентът на Република Полша при упражняването на така предоставеното му правомощие, но все пак това е така само при определени условия, едно от които е самият KRS да е достатъчно независим от законодателната и изпълнителната власт и от президента на Република Полша.

69 По този въпрос обаче в точки 142—145 от решение A. K. въз основа на представените от запитващата юрисдикция данни Съдът посочва обстоятелства, които, взети заедно, могат да събудят съмнение в независимостта на орган като KRS.

70 По-конкретно, в точка 143 от решение A. K. Съдът изрично посочва три обстоятелства, които могат да са релевантни за целите на подобна цялостна преценка, и в частност обстоятелството, че KRS е конституиран в новия си състав чрез съкращаване на текущия четиригодишен мандат на дотогавашните му членове, и обстоятелството, че докато по-рано 15-те членове на KRS от съдийската квота са били избирани от колегите си магистрати, то понастоящем те се избират от една от структурите на законодателната власт измежду кандидати, които могат да се издигат от 2 000 граждани или от 25 съдии, а тази реформа довежда до назначения, вследствие от които броят на членовете на KRS, които са пряко свързани с политическата власт или избрани от нея, достига 23 от общо 25-те членове на този орган.

71 По-нататък, независимо от условията, при които са назначени новите съдии в дисциплинарната колегия, и от ролята на KRS в това отношение, в точки 147—151 от решение A. K. Съдът посочва други обстоятелства, които характеризират по-пряко тази колегия, и в точка 152 от същото решение постановява, че не всички те са годни сами по себе си и отделно от останалите да породят съмнение в независимостта на дисциплинарната колегия, но при съвкупното им наличие въпросът би могъл да стои другояче, още повече ако проверката по отношение на KRS покаже, че той не е независим от законодателната и изпълнителната власт.

72 По-конкретно, в точки 150 и 151 от решение A. K. Съдът споменава, от една страна, обстоятелството, че дисциплинарната колегия трябва да се състои единствено от новоназначени съдии и съответно да не включва лица измежду вече действащите съдии в Sąd Najwyższy (Върховен съд), и от друга страна, факта, че дисциплинарната колегия за разлика от останалите колегии на този съд видимо се ползва с особено висока степен на самостоятелност в него, както личи в частност от член 20 от Закона за Върховния съд.

73 Наистина, както изтъква Република Полша, в решение A. K. Съдът не констатира несъвместимост на националните разпоредби относно дисциплинарната колегия и на националните разпоредби за изменение на правилата за състава на KRS с член 19, параграф 1, втора алинея ДЕС, а оставя на запитващата юрисдикция грижата да направи необходимите за тази цел преценки.

74 В това отношение обаче от постоянната съдебна практика следва, че в преюдициалното производство не е от компетентността на Съда да се произнася по съвместимостта на националните правни разпоредби или практики с нормите на правото на Съюза. За сметка на това Съдът е компетентен да предостави на запитващата юрисдикция всички тълкувателни насоки от областта на правото на Съюза, които ще ѝ позволят да прецени тази съвместимост при решаването на делото, с което е сезирана (решение от 15 юли 2010 г., Pannon Gép Centrum, C-368/09, EU:C:2010:441, т. 28 и цитираната съдебна практика).

75 Въз основа на тази съдебна практика в точка 132 от решение A. K. Съдът уточнява, че се е ограничил само с преценка на разпоредбите на правото на Съюза, давайки им тълкуване, което да е полезно за запитващата юрисдикция, а последната е компетентна в светлината на дадените ѝ от Съда тълкувателни насоки да прецени в съответствие ли са с правото на Съюза националните разпоредби, упоменати в точка 73 от настоящото определение, за да реши висящите пред нея спорове (вж. по аналогия решение от 15 юли 2010 г., Pannon Gép Centrum, C-368/09, EU:C:2010:441, т. 29 и цитираната съдебна практика).

76 Що се отнася конкретно до тези обстоятелства, доколкото те са свързани главно с правомощията на дисциплинарната колегия, състава ѝ, условията и процеса за назначаване на членовете ѝ и степента ѝ на самостоятелност в рамките на Sąd Najwyższy (Върховен съд), релевантността им не може да е ограничена само в контекста на специфичните факти, до които се отнася решението на Sąd Najwyższy (Върховен съд) от 5 декември 2019 г. В този смисъл не може да се приеме доводът на Република Полша, че въпросното решение е напълно ирелевантно, тъй като е постановено с оглед на конкретна фактическа обстановка.

77 Предвид обстоятелствата, посочени в частност в точки 136—151 от решение A. K., и предвид упоменатите в точки 19—21 от настоящото определение съдебни решения, постановени от Sąd Najwyższy (Върховен съд) на 5 декември 2019 г. и 15 януари 2020 г. вследствие на решение A. K., на пръв поглед не е изключено спорните национални разпоредби във връзка с член 20 от Закона за Върховния съд и член 9a от Закона за KRS да са приети в нарушение на задължението на Република Полша по член 19, параграф 1, втора алинея ДЕС да гарантира, че актовете по дисциплинарни дела по отношение на съдиите от Sąd Najwyższy (Върховен съд) и от общите съдилища ще се контролират от орган, който отговаря на изискванията, присъщи за ефективната съдебна защита, сред които и изискването за независимост.

78 Следователно, без на този етап да се прави извод за основателността на доводите на страните в рамките на иска за установяване на неизпълнение на задължения, което е от компетентността единствено на съда по същество, следва предвид изтъкнатите от Комисията обстоятелства и предвид тълкувателните насоки, дадени в частност в решение от 24 юни 2019 г., Комисия/Полша (Независимост на Върховния съд) (C-619/18, EU:C:2019:531), и в решение A. K., да се констатира, че доводите на Комисията по второто ѝ твърдение за нарушение в рамките на първото основание на иска ѝ за установяване на неизпълнение на задължения, с което тя

обосновава разглежданата тук молба за постановяване на временни мерки, на пръв поглед не изглеждат напълно лишени от основание по смисъла на съдебната практика, цитирана в точка 52 от настоящото определение.

79 Що се отнася до довода на Република Полша, че Комисията трябвало да докаже, че условието за fumus boni juris е изпълнено за всички повдигнати от нея твърдения за нарушение в рамките на първото основание на иска ѝ за установяване на неизпълнение на задължения, този довод не може да се приеме.

80 Всъщност предвид ограничения предмет на молбата за постановяване на временни мерки, а именно спиране на прилагането само на националните разпоредби, във връзка с които е изтъкнато второто твърдение за нарушение в рамките на първото основание на иска за установяване на неизпълнение на задължения, от Комисията се изисква да докаже наличието на fumus boni juris само за това твърдение за нарушение.

81 По изложените съображения следва да се заключи, че условието за fumus boni juris в случая е изпълнено.

Неотложност

82 Съгласно постоянната практика на Съда целта на обезпечителното производство е да гарантира пълното действие на бъдещия окончателен съдебен акт, за да се предотврати рискът от непълнота на осигуряваната от Съда правна защита. За да се постигне тази цел, неотложността трябва да се преценява с оглед на необходимостта от постановяване на временни мерки, за да се избегне настъпването на значителна и непоправима вреда за страната, която иска временна защита. Именно тази страна трябва да докаже, че не би могла да изчака приключването на производството по съществото на спора, без да претърпи вреда от такова естество. За да се установи наличието на значителна и непоправима вреда, не е необходимо да се изисква настъпването на вредата да бъде установено с абсолютна сигурност. Достатъчно е то да може да се предвиди с достатъчна степен на вероятност (определение от 17 декември 2018 г., Комисия/Полша, C-619/18 R, EU:C:2018:1021, т. 60 и цитираната съдебна практика).

83 Освен това съдията по обезпечителното производство трябва да заключи — само за целите на преценката на неотложността и без това да означава, че изразява каквото и да е становище по основателността на изтъкнатите от молителя твърдения по съществото на спора — че е възможно тези твърдения да бъдат приети. Всъщност значителната и непоправима вреда, чието вероятно настъпване трябва да се докаже, е тази, която евентуално би произтекла от отказа да бъдат постановени исканите временни мерки, в случай че впоследствие бъде уважен/а искът или жалбата (определение от 17 декември 2018 г., Комисия/Полша, C-619/18 R, EU:C:2018:1021, т. 61 и цитираната съдебна практика).

84 Ето защо в настоящия случай за целите на преценката на неотложността Съдът трябва да заключи, че е възможно националните разпоредби, посочени във второто твърдение за нарушение в рамките на първото основание на иска за установяване на неизпълнение на задължения, да застрашават независимостта на дисциплинарната колегия и в този смисъл да са в противоречие със задължението на Република Полша по член 19, параграф 1, втора алинея ДЕС да гарантира, че актовете по дисциплинарни дела срещу съдиите от националните съдилища, които се произнасят по въпроси от областта на правото на Съюза, ще се контролират от орган, който отговаря на изискванията, присъщи за ефективната съдебна защита, и в частност на изискването за независимост.

85 За целите на тази преценка следва освен това да се има предвид, от една страна, че дисциплинарната колегия вече е конституирана в състава, който произтича от прилагането на националните разпоредби, до които се отнася искът за установяване на неизпълнение на задължения, и конкретно тези, които уреждат назначаването на съдиите в тази колегия, и от друга страна, че колегията вече е започнала дейността си.

86 При това положение следва да се провери дали, както твърди Комисията, прилагането на спорните национални разпоредби може да причини значителна и непоправима вреда от гледна точка на функционирането на правния ред на Съюза.

87 В това отношение от спорните национални разпоредби следва, че за съдиите от общите съдилища дисциплинарната колегия е втора, а в някои случаи и първа дисциплинарна инстанция, а за съдиите от Sąd Najwyższy (Върховен съд) е и първа, и втора дисциплинарна инстанция.

88 В съответствие със съдебната практика, спомената в точка 34 от настоящото определение, гаранцията за независимост на дисциплинарната колегия като компетентен съд по дисциплинарните дела по отношение на съдиите от Sąd Najwyższy (Върховен съд) и от общите съдилища е от основно значение за опазването на независимостта както на Sąd Najwyższy (Върховен съд), така и на общите съдилища.

89 Оттук следва, че ако е възможно до обявяването на окончателното решение независимостта на дисциплинарната колегия да не е гарантирана, като последица от това през същия период би била застрашена и независимостта на Sąd Najwyższy (Върховен съд) и на общите съдилища.

90 Всъщност и само потенциалният риск да бъдат привлечени към дисциплинарна отговорност пред орган, чиято независимост не е гарантирана, би могъл да засегне и независимостта на съдиите от Sąd Najwyższy (Върховен съд) и от общите съдилища. В това отношение е без значение колко са действително образуваните дела до момента спрямо такива съдии и какъв е изходът им.

91 В съответствие със съдебната практика, спомената в точка 33 от настоящото определение обаче, запазването на независимостта на Sąd Najwyższy (Върховен съд) и общите съдилища е от първостепенно значение, за да се гарантира съдебната защита на правата, които правните субекти черпят от правото на Съюза.

92 В този смисъл Съдът вече е постановил, че ако е възможно да не е гарантирана независимостта на Sąd Najwyższy (Върховен съд), това би могло да причини значителна и по самото си естество непоправима вреда за правния ред на Съюза, а съответно и за правата, които правните субекти черпят от правото на Съюза, както и за прогласените в член 2 ДЕС ценности, на които се основава Съюзът, и по-специално правовата държава (вж. в този смисъл определение от 17 декември 2018 г., Комисия/Полша, C-619/18 R, EU:C:2018:1021, т. 68, 70 и 71).

93 От изложеното по-горе следва, че доколкото съгласно спорните национални разпоредби произнасянето по дисциплинарните дела относно съдиите от Sąd Najwyższy (Върховен съд) и от общите съдилища е в правомощията на орган, в случая дисциплинарната колегия, чиято независимост може да не е гарантирана, то прилагането на тези разпоредби би могло да причини значителна и непоправима вреда за правния ред на Съюза.

94 Не може да се приеме доводът на Република Полша, че условието за неотложност в случая не е изпълнено, тъй като Комисията късно е предприела стъпките за преустановяване на соченото неизпълнение на задължения.

95 Всъщност е достатъчно да се припомни, че искът за установяване на неизпълнение на задължения, във връзка с който е подадена разглежданата тук молба за допускане на обезпечителни мерки, е част от поредица мерки, приети от Комисията по отношение на всички законодателни реформи в областта на съдебната система, въведени от Република Полша от 2015 г. досега, като една от тези мерки е приемането на 20 декември 2017 г. на мотивирано предложение в съответствие с член 7, параграф 1 [ДЕС] относно принципите на правовата държава в Полша (COM(2017) 835 окончателен), в което тази институция в частност посочва проблемите от гледна точка на принципа на независимост на съдиите, създавани от националните разпоредби, до които се отнася искът за установяване на неизпълнение на задължения.

96 Не може да се приеме и твърдението на Република Полша, че не може да се направи извод за наличие на неотложност, след като Комисията е подала молбата за постановяване на временни мерки три месеца след предявяването на иска за установяване на неизпълнение на задължения.

97 Всъщност трябва най-напред да се отбележи, че към момента на предявяването на въпросния иск полското правителство и Комисията са били уведомени за датата на обявяване на решение A. K.

98 Доколкото това решение се е отнасяло до въпроса за независимостта на дисциплинарната колегия обаче, за Комисията е било логично, преди да подаде молба за постановяване на временни мерки, да изчака отговора на Съда по този въпрос и евентуално да оцени последиците, които това съдебно решение ще произведе в Полша.

99 По-нататък следва да се отбележи, че едновременно с предявяването на иска за установяване на неизпълнение на задължения Комисията моли той да бъде разгледан по реда на бързото производство по член 23a от Статута на Съда на Европейския съюз и член 133, параграф 1 от Процедурния правилник, в частност по съображението, че соченото с иска неизпълнение на задължения е системно, а разглеждането на делото в кратки срокове ще допринесе за правната сигурност в интерес както на Съюза, така и на съответната държава членка.

100 Противно на поддържаното от Република Полша, обстоятелството, че Съдът отхвърля тази молба, не е доказателство за липса на неотложност.

101 Всъщност няма никаква взаимовръзка между въпроса дали делото следва да се разгледа по реда на бързото производство и въпроса дали е неотложно да се допуснат поисканите по делото временни мерки, за да се избегне настъпването на значителна вреда за страната, която ги е поискала (определение на заместник-председателя на Съда от 22 март 2018 г., Wall Street Systems UK/ЕЦБ, C-576/17 P(R) и C-576/17 P(R)-R, непубликувано, EU:C:2018:208, т. 51).

102 В този контекст бързото производство може да не се приложи, когато това би било трудно изпълнимо поради чувствителния и сложен характер на поставените от делото правни въпроси, особено когато не е подходящо да се съкращава писмената фаза на производството пред Съда (вж. по аналогия определение на председателя на Съда от 18 октомври 2017 г., Weiss и др., C-493/17, непубликувано, EU:C:2017:792, т. 13). Следва да се отбележи, че в настоящия случай е точно така.

103 По изложените съображения следва да се приеме, че условието за неотложност в случая е изпълнено.

Претегляне на интересите

104 Видно е, че при повечето обезпечителни производства както постановяването, така и отказът да се постанови спиране на изпълнението могат в известна степен да породят някои окончателни последици, като при разглеждането на молбата за спиране на изпълнението съдията по обезпечителното производство трябва да претегли рисковете, свързани с всяко от възможните решения. Конкретно това означава в частност да се прецени дали интересът на поискалата временните мерки страна от спиране на прилагането на определени национални разпоредби има превес над интереса от незабавното им прилагане. При тази преценка следва да се определи дали евентуалната отмяна на тези разпоредби, след като Съдът уважи иска по същество, би позволила да се отстранят последиците от незабавното им изпълнение, и обратно, в каква степен спирането на прилагането им би могло да попречи за осъществяването на целите на тези разпоредби, в случай че искът бъде отхвърлен (определение от 17 декември 2018 г., Комисия/Полша, C-619/18 R, EU:C:2018:1021, т. 91 и цитираната съдебна практика).

105 В настоящия случай Комисията поддържа, че ако Съдът уважи иска за установяване на неизпълнение на задължения, след като е отказал да разпореди поисканите временни мерки, ще са настъпили системни отрицателни последици за правилното функциониране на правния ред на Съюза и ще е възникнала непоправима вреда за правата, които правните субекти черпят от правото на Съюза. За сметка на това, ако Съдът отхвърли иска, след като е разпоредил временните мерки, единствената последица щяло да е временното спиране на работата на дисциплинарната колегия.

106 Република Полша изтъква, че прилагането на поисканите временни мерки би принудило полските законодателни и изпълнителни органи да приемат мерки, чиято практическа последица ще е разпускането на орган на съдебната власт, който изпълнява в съответствие със закона устройствените си задачи в областта на правосъдието. Затова прилагането на такива временни мерки щяло да накърни основните устройствени принципи на полската държава, като отслаби впечатлението у правните субекти за независимост на Sąd Najwyższy (Върховен съд).

107 Прилагането на поисканите временни мерки щяло да доведе и до премахването на структурна единица, чийто бюджет се изпълнява от председателя ѝ, отделно от бюджета на останалите колегии на Sąd Najwyższy (Върховен съд). Също така щели да престанат да съществуват работните места на съответните служители от административната и финансовата служба на тази единица.

108 Накрая, прилагането на подобни мерки щяло да накърни правото на страните по висящи дела същите да бъдат разгледани от съд, предварително създаден със закон.

109 В това отношение следва най-напред да се отбележи, че както беше припомнено в точка 29 от настоящото определение, макар организацията на правораздаването в държавите членки да е от тяхната компетентност, при упражняването на тази компетентност държавите членки все пак са длъжни да спазват задълженията, които произтичат за тях от правото на Съюза, и по-специално от член 19, параграф 1, втора алинея ДЕС.

110 По-нататък, както беше отбелязано в точки 44 и 47 от настоящото определение, постановяването на поисканите временни мерки ще доведе не до разпускането на дисциплинарната колегия, нито съответно до закриването на административните и финансовите ѝ служби, а до временно спиране на дейността ѝ до обявяването на окончателното решение.

111 Освен това, доколкото постановяването на тези мерки ще предполага спиране на разглеждането на висящите пред дисциплинарната колегия дела до обявяването на окончателното решение, вредата, произтичаща от спирането на тези дела за съответните правни субекти, ще е по-малка

от вредата, която би произтекла от разглеждането им от орган, а именно дисциплинарната колегия, чиято липса на независимост и безпристрастност не може на пръв поглед да бъде изключена.

112 Накрая, изтъкнатите от Република Полша трудности от бюджетно естество, свързани с постановяването на поисканите временни мерки, не биха могли да имат превес над риска да се накърни общият интерес на Съюза от гледна точка на правилното функциониране на неговия правен ред.

113 При тези условия следва да се приеме, че претеглянето на наличните интереси налага извод в полза на постановяването на поисканите от Комисията временни мерки.

114 По всички изложени съображения молбата на Комисията за постановяване на временни мерки, посочена в точка 1 от настоящото определение, следва да бъде уважена.

По изложените съображения Съдът (голям състав) определи:

1) Задължава Република Полша незабавно и до обявяването на решението, с което ще се сложи край на производството по дело C-791/19,

– **да спре прилагането на разпоредбите на член 3, точка 5, член 27 и член 73, параграф 1 от Ustawa o Sądzie Najwyższym (Закон за Върховния съд) от 8 декември 2017 г. (Dz. U., 2018 г., позиция 5), съответно изменен, които са основанието за компетентността на Izba Dyscyplinarna (дисциплинарна колегия) на Sąd Najwyższy (Върховен съд) да се произнася като първа и въззивна инстанция по дисциплинарни дела относно съдии,**

– **да не прехвърля делата, висящи пред Izba Dyscyplinarna (дисциплинарна колегия) на Sąd Najwyższy (Върховен съд), на съдебен състав, който не отговаря на изискванията за независимост, определени в частност в решение от 19 ноември 2019 г., A. K. и др. (Независимост на дисциплинарната колегия на Върховния съд) (C-585/18, C-624/18 и C-625/18, EU:C:2019:982), и**

– **най-късно до един месец, след като ѝ бъде връчено определението на Съда за допускане на поисканите временни мерки, да уведоми Европейската комисия за всички мерки, които е приела, за да се съобрази изцяло с това определение.**

2) Не се произнася по съдебните разноски.

Подписи